

Votre Programme Matmidim – CHIOUR ALEPH
Parashat Toldot – du 15 au 19 Novembre 2020

בס"ד

Matmidim
Programme d'étude Mondial

Sujet de la semaine :

Kavana pour le Chéma

Cette semaine, le sujet d'étude porte sur **la Kavana (l'intention) nécessaire pour le Chéma**. Trois sortes de Kavana existent dans la Halah'a : celle pour se rendre quitte de la Mitsva, celle qui nécessite la compréhension du texte prononcé, celle qui définit que ce que je prononce correspond à une lecture.

Ces trois sortes ont été traitées pour la Mitsva du Kriat Chéma, et font (bien-sûr ...) l'objet de discussions aussi bien entre Richonim qu'Ah'aronim. Nous tenterons de les expliquer afin de connaître la Halah'a que nous devons suivre.

Bon Limoud sur Matmidim !

Tephila avant le Limoud

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו, שלא יאָרע דבר תקלה על ידי, ולא אֶכְשַׁל בְּדַבַּר הַלְכָה, וְיִשְׁמַחוּ בִּי חֲבֵרֵי, שֶׁלֹּא אִמְרַע עַל טִמְאָה טְהוֹרָה וְלֹא עַל מִתְרָאָסוֹר וְלֹא עַל אֲסוּר מִתְרָאָס, וְלֹא יִכְשְׁלוּ חֲבֵרֵי בְּדַבַּר הַלְכָה וְאֲשַׁמַּח בָּהֶם. כִּי יִתֵּן חֲכָמָה מִפִּי דַעַת וְתְבוּנָה. גַּל עֵינַי וְאֲבִיטָה נִפְלְאוֹת מִתּוֹרָתְךָ.

Tephila après le Limoud

מוֹדָה אֲנִי לְפָנֶיךָ יי אֱלֹהֵינוּ וְאֱלֹהֵי אֲבוֹתֵינוּ, שֶׁשָּׁמַתְּ חֻלְקֵי מִיּוֹשְׁבֵי בֵּית הַמִּדְרָשׁ. וְלֹא שָׁמַתְּ חֻלְקֵי מִיּוֹשְׁבֵי קָרְנוֹת. שְׂאֲנִי מְשַׁכְּמִים וְהֵם מְשַׁכְּמִים. אֲנִי מְשַׁכְּמִים לְדַבְרֵי תוֹרָה וְהֵם מְשַׁכְּמִים לְדַבְרֵי בְטָלִים. אֲנִי עֹמֵל וְהֵם עֹמֵלִים. אֲנִי עֹמֵל וְהֵם עֹמֵלִים. אֲנִי רָץ וְהֵם רָצִים. אֲנִי רָץ לְחַיִּים וְהֵם רָצִים לְבָאָר שְׁחַת. שֶׁנֶּאֱמַר וְאַתָּה אֱלֹהִים תוֹרְדֵם לְבָאָר שְׁחַת. אֲנִישֵׁי דְמִים וּמְרָמָה לֹא יִחְצוּ יְמֵיהֶם, וְאֲנִי אֲבֹטַח בְּךָ.

Programme du Dimanche

1. Mah'loket (discussion) sur la lecture « léhaguia »

Le début de la Mishna et le début de la Guemarra suivante dans Brah'ot traitent du problème d'une lecture « Léhaguia ». Nous devons définir ce type de lecture à travers les paroles des Richonim Rachi et Tosfot.

תחילת המשנה ברכות יג. והגמ'

מאימתי פרק ראשון ברכות יג.

היה "קורא בתורה והגיע זמן המקרא אם
כוון לבו יצא בפרקים שואל מפני

גמ' ש"מ ט"מ מצות צריכות כוונה מאי אם כוון לבו לקרות לקרות והא קא קרי
בקורא להגיה ת"ר ט"ק ש ככתבה דברי רבי וחכ"א יבכל לשון מ"ט דרבי אמר

רש"י

לילה (שנת ד' כו:) : גמ' ש"מ מלות
לריכות כוונה. שיהא מתכוין לשם
מלות ותקשה לרצה דאמר במסכת
ראש השנה (דף כח.) התוקע לשיר
יאל: כוון לקרום. אבל לנחת ידי
מלוא לא צעינן שיהא מתכוין אללא
לקרות בתורה בעלמא: הא קא קרי.
הא בקורא קא עסיק תנא ואתי דקתני
היה קורא בתורה: בקורא להגיה.
את הספר אם יש בו טעות דאפילו
לקריאה נמי לא מתכוין: כדכנה.

Les mots du jour à apprendre :

S'il s'est concentré	כָּן לְבוּ
Nécessite	צְרִיכָה
Paroles	דְּבָרֵי

Programme du Lundi

קורא להגיה entre Rachi et Tosfot sur le sens de להגיה

תוספות יג.

מפני הכבוד: **בקורא** להגיה.
פירש בקונטרס שאין מתכוין לקרות.
תימנה אחתי הא קא קרי. ע"כ נראה
בקורא להגיה שאינו קורא התיבות
כהלכתן וכנקודתן אלא ככתיבתן
קרי כדי להבין בחסרות וזיתרות
כמו לטטפת ומזוזת ואם כוון לכו
לאו דוקא אלא כלומר לקרות כדין
כנקודתן וכהלכתן:

חידושי הרשב"א מסכת ברכות דף יג עמוד א

בקורא להגיה, פירשו רבי האי גאון ורש"י ז"ל לפי שצריך לכוין מיהא לקריאתה, וכ"כ הר"י בן גיאת ז"ל דהויא ליה כוונה זו כנתכוון שומע לשמוע ומשמיע להשמיע שאינה כוונה גמורה אלא שצריך מיהא כוונת שמיעה, ויש מי שפירש קורא להגיה שקורא התיבות ככתיבתן בחסרות ויתרות ואם קרא כן לא יצא עד שיתכוין ויקרא כקריאתו, ואינו מחזור דהא פשיטא שאם קרא ככתיבתן דלא יצא, והראשון עיקר

Les mots du jour à apprendre :

Corriger	להגיה
Mots	תבות
Afin	כדי

Programme du Mardi

2. ביאור דברי הרמב"ם

Etudier les différentes façons d'expliquer le Rambam, et ce qui ressort du Din de Rabi Méir sur le premier Passouk

רמב"ם (קריאת שמע, פ"ב ה"א)

הקורא את שמע ולא כיון לבו בפסוק ראשון שהוא שמע ישראל לא יצא ידי חובתו והשאר אם לא כיון לבו יצא, אפי' היה קורא בתורה כדרכו או מגיה את הפרשיות האלו בעונת קריאה יצא והוא שכיון לבו בפסוק ראשון

חידושי הרשב"א מסכת ברכות דף יג עמוד ב

ואפשר לי לומר עוד דפסוק ראשון צריך כוונה ואפילו בדיעבד ואין דבר זה תלוי באיך דמצות צריכות כוונה דהתם בכוונה לצאת הדברים אמורים אבל כאן צריך כוונת הענין כלומר שלא יהרהר בדברים אחרים כדי שיקבל עליו מלכות שמים בהסכמת הלב, וכענין שאמרו ג"כ בברכה ראשונה של תפלה בשלהי פ' אין עומדין [ל"ד ב'], והטעם שבשאר מצות שהן מצות עשה כל שעשה מצותו אע"פ שלא נתכוין לה הרי קיים מצותו אלא שאין זה מן המובחר, וכ"ש שיצא אם כיון לצאת אף על פי שהרהר באמצע המצוה, אבל אלו שהן קבלת מלכות שמים או סדור שבחים אינו בדין שיהא לבבו פונה לדברים אחרים, וזו היא שחלקו בין ברכה ראשונה לשאר הברכות או בין פסוק ראשון לשאר שאם הדברים תלויין במצות צריכות כונה או אין צריכות מה לי ברכה ראשונה מה לי שאר הברכות, וזה נראה יותר וזה דרך האמת

Les mots du jour à apprendre :

C'est-à-dire	כְּלוּמַר
Si on dit	אֵילִימָא
Cela veut dire	זֵאת אוֹמֶרֶת

Programme du Mercredi

3. פסק הלכה

Etudier les psakim suivants.

טור אורח חיים הלכות קריאת שמע סימן ס

והא דתנן אם כיון לבו יצא ולא שכיון לקרות כדי לצאת מצות קריאה שהרי מצות אין צריכין כוונה אלא פי' מתחילה היה קורא להגיה וקורא חסרות ויתרות ככתיבתן כאדם שקורא על פי המסורה ומדקדק וקאמר שאם כיון לקרותה בקריאתה יצא ובעל הלכות גדולות פסק דמצות צריכין כוונה וצריך שיכין לצאת וכן כתב א"א הרא"ש ז"ל

שולחן ערוך אורח חיים הלכות קריאת שמע סימן ס

סעיף ד

י"א שאין מצות צריכות כוונה, וי"א שצריכות כוונה לצאת בעשיית אותה מצוה, וכן הלכה

סעיף ה

הקורא את שמע ולא כוון לבו בפסוק ראשון שהוא שמע ישראל, לא יצא ידי חובתו. והשאר, אם לא כוון לבו אפילו היה קורא בתורה, או מגיה הפרשיות האלו בעונת קריאת שמע יצא, והוא שכוון לבו בפסוק ראשון

Les mots du jour à apprendre :

C'est évident !	פְּשִׁטָּא
C'est la même chose qui a déjà été dite !	הִינּוּ הֵךְ
Que pourrais-tu dire ?	מַהוּ דְּתִימָא

Programme du Jeudi

Etudier le Michna Broura ה – ט ע י ד (page suivante)

Les mots du jour à apprendre :

Là-bas	הָתָם
Le Miséricordieux La Torah	רַחֲמָנָא
Il est occupé à autre chose	מְתַעֲסָק

Bon Limoud sur Matmidim !

הלכות קריאת שמע סימן ט

הירושלמי ד' ו' מוס' ק"ש (ד) עם הברכות: ג' סדר הברכות אינו מעכב * שאם הקדים (ה) שנייה לראשונה (ו) יצא ידי חובת ברכות: ד' * וי"א שאין מצות צריכות כוונה * וי"א (ח) שצריכות כוונה (ט) * לצאת בעשיית והל"ש בפ"ב ד"ה

שערי תשובה

מהר"ם ויולגה ו"ל שציוס הכפורים י"ל אהנה רנה ודברים של טעם הם למניני מדע כו' וע"ש שכתב שבכח"ו מהרמ"ו מלאמי שג"ל ליראה ולהאנה את הולאמי אתכס מארח מלרים עכ"ל. וכח המ"א שג"ר גס כן לכרין וכו' את אשר הקפנת את ה' אלהיך וגו' יכרין זה צלומרו צבהנה לאפוקי צלומו פעם שלא היה צבהנה ע"ש. וקודם ק"ש יכרין לקיים מ"ע של ק"ש. מי שהיה מברך ברכות ק"ש ומלא עזמו צהאל הגדול וגסמפק לו אי קאי צסם קדשך הגדול צטחמו שצהנה עולם או צהגצור והנורא קדוש הוא שצברכת יולר אור חוזר לצרכה ראשונה. פרי הארך חלק א"ח סימן ג'. אבל צתצונת גינת ורדים חלק א"ח כלל א' סימן י"א פסק שאינו חוזר לצרכה ראשונה דספק ברכות להקל. ומהיות טוב יחזור לראש צרכה

ביאור הלכה

רב האי הקדיר אינו מעכב כלל ומכיון שחזר אחר ק"ש הברכות יאל ידי חובת ק"ש כמקונה עדין צב"ו נדוחק לומר דזה דוקא אם היה אז צדעמו מיפק לנרך הברכות וזה איירי בלא היה צדעמו ועוד הלא הבי"ו סובר דאפילו לדעת ר"ה ביחיד יולא והש"ע אינו מחלק צדכריו. והלמח כמו שהעמקמי צפנים צסם הגר"א. ולפ"ו אפילו אם קרא ק"ש צמור ג' שעות והצרכות הוא מברך אחר ג' שעות אפי"ה צ"רן לקרות עוד הפעם ק"ש כמו שהבי"א הגר"א דבר זה מן הירושלמי עיי"ש דלא צהפמ"ג צ"א"כ צס"ק א': * שאם הקדים וכו'. עיין צמ"ב צס"ק ו' צמ"ש ואם צירך וכו' דלא מיבעי"ל דעת הש"ע שפסק צס"ב צרכות אין מעכבות לק"ש דלא צרכה דלא צודאי אין מעכבות זו אח וזו ג"כ צמ"ש צב"ו ואפילו לדעת רב האי שסובר צרכות מעכבות זו אח זו היינו דוקא צלצור ולא ביחיד צמ"ש צב"ו ואף שהצ"ח והפירשה פליגי על צב"ו צדעת הטור צדכרי רב האי וסוברים דשזה ימד לצבור אבל צבר הסכים הד"מ הארוך והל"ח והט"ו והגר"א כפירוש צב"ו ועיין צמ"ו צס"ק א':

* וי"א שאין מצות צ"ב. צין אם הוא עושה צעמו ואין מתכוין ללאת צה ידי חובת המלוה (צ"י ורי"ט). וה"ה בכל מצות המלוה צצמריה כגון ק"ש וצמ"ו וי"א דצדכר שאין צו אלא אמירה לבו"ע צרכה כונה. צ"י סימן קפ"ט. וה"ה שמתכוין לפעולה זו שהוא עושה רק שאין מכיון ללאת צזה ידי המלוה כגון צענין מקיעות שמוקע לשיר או להחלמד ודמוה צשאר המלוה אבל אם הוא מתעסק צעלמ"א וממילא עלה המלוה צידו כגון שופח צשופר ועלה מקיעה צידו וכה"ה צשאר המלוה לבו"ע לא יאל. רמב"ן צמלחמות צרה"ה וצ"מ ברכות י"ג ע"א. וכה"ג מוכח צמרי"ו צמ"ש צענין קורא להגיה עיי"ש. ודע עוד דדוקא אם הוא יודע שהוא חייב עדיין צמלוה זו שהוא עושה אבל אם הוא סבור שהוא פטור ממנה כגון שנטל לוב ציוס א' דסוכות וקצבר שהוא ערב סוכות או שקצבר שולבו זה פסול הוא לבו"ע לא יאל. ורואיה צמ"ש צסימן תע"ה ס"ד דאם היה סבור שהוא חול או שאין זו מצוה לא יאל ידי חובתו והרי צמדי דאכילה שאין מתכוין צמתכוין דמי צמ"א אם הוא עושה צ"כ לא יאל ואל"ל דאעפ"כ יש לדמות דאם הוא לפי מאי דפסקין צעלמ"א מצות צריכות כוונה ורק צעניני אכילה צמתמת ההנאה שנתנה לא נוכל לצטל עשייתו כאלו לא עשה ונשכח הדבר כאלו מתכוין וע"כ אמרין דאם לא ידע שהיוס פסח לא נוכל לומר עליו כאלו המתכוין משא"כ אם נאמר דמצות אין צריכות כוונה צסום פסם גס צבה"ג יאל דו"א דלהל צרין צרה"ה צביא רואיה לרין או דלה"ה ל"ל לצוה דשמואל למיעקט כפארוה ספרסיס לצשמעיין יומר צבוטא דאפילו צדח מתי גוויי יאל ואל"כ עדיין מקשי לפי מה דאמר רבא שם ז"א וכו' דקצבר מצות אין צריכות כוונה אלא ודאי דאפילו אין צריכות כונה צבה"ג לא יאל וע"ג על הרב צעל הלבוש שם דמקיך שם טעם לרין זה דמלות

* וי"א שצריכות כוונה. פי' מן המורה כן כחב הרשב"ם להדיא צפספס ד' קי"ד ע"ב ד"ה אע"ג צ"ו וכן משמע פשוטי דסוואי צרה"ה ד' כ"ח ע"ב צגמרא אבל וכוון מרועה כחיב וכו' משמע דפלוגמיהו צדאורייתא וכן כחב הלבוש ושאר אחרונים דלא צהפמ"ג שמתפסק צזה. ודע דצ"ו הוא צשאר המלוה אבל מצוה התלוי צאכילה כגון כחית מצה צפסח וה"ה אכילת כחית צכונה צלילה הראשונה דעת הש"ע לקמן צסימן תע"ה ס"ד דיאל צדיעבד אפילו אם לא יאל והצ"ח צמתמי שם גס צזה עיי"ש. ועיין צמ"ג וצפמ"ג צסימן ח' וצסימן תרכ"ה צדמשמע מדבריהם דמלות צינית וסוכה הכונה בהם לעיבוטא כמו צשאר המלוה ולפ"ו אם קראוהו למורה ולוקח טליתו או טלית הקהל לעלות לצימה שאז זמנו כהול ומסתמא אינו מכיון או צלבישתו לקיים המ"ע של צינית ממילא עובר צזה על המ"ע אם לא צשמכוין לשם מצוה ואז יוכל לנרך ג"כ והעולם אינס נוהרין צזה אולי שטעמם דכיון שאין רוצה ללבוש אז אם הטלית ואינו לובשו אלא מפני כבוד המורה לשעה קלה אין זה לצבישה המחייבת צינית דומיא דמי שנוצח להראות לקונה מידתו שפטור אז מצויות ועלה היעולה לעשות כמו שכתב השערי אפרים הצלמי את צדכרי לעיל צסימן י"ד ס"ג צבה"ל עיי"ש:

* לצאת. עיין צמ"ב צס"ק ט' צמה שכתב דהמברך עם הקטנים לא יאל י"א. ואעפ"כ ג"ל דאם לא אכל כדי שביעה דאז חייב צבה"ו שלו הוא מדרבנן אפשר דיש לסמוך צדיעבד על דעת הרד"ו צכמה מהאחרונים הסכימו לצדכרי דמלוה דרבנן אין צ"רן כונה ללאת ואין צ"רן לחזור ולנרך ואף דהט"ו כחב דזה הרי כמכוין שלא ללאת והביא לזה רואיה מדברי הר"א ש' המוה דהר"ש והר"ף לשיטתיהו דס"ל צעלמ"א מצוה צ"כ כמו שכתב הר"ש צרה"ה אבל למאן דספירא ליה מצוה א"כ כונה אמ"ה ה"נ דיאל כמו חוקע להחלמד ובלא"ה רואיה צע"ג כמו שהקשו עליו היד אפרים והא"ר עיי"ש. ולכתמלה מי שיש עליו חייב צבה"ו ורואה לנרך עם קטנים למכס ימנה צ' משמים או שציון אלא צזה ג"כ עובר צעמו ויולא צזה כמו שכתבנו צמ"ב צס"ב הא"ר או שציון צפירוש שלא ללאת

שער הציון

- (ג) הגר"א ופמ"ג: (ד) הגר"א צסם הירושלמי: (ה) לבוש: (ו) פירשה ופמ"ג: (ז) מ"א צבי" נ"ע ק"א וצרכות י"ב ע"א: (ח) א"ו"ו צבי" קפ"ט: הגהרות ותיקונים: (א) מצוה להביא: (ב) עיין ב"ח וצ"ע: (ג) חכירת יציאת: (ד) א"ר: הערות והארות: (1) עיין מ"ב ס"י ג"ט סק"ו לענין אם רק החליל אה"ר קודם שאמר יוצר אור: (2) עיין בבה"ל ד"ה י"א. לענין כוונה לצאת המצוה לגבי סוכה וציצית, ועיין בפמ"ג סימן תרכ"ה מוכח שבדיעבד אם כיוון לצאת המצוה לבד יצא: ייקושי דברי הרב: (א) בשו"ע הרב צסימן תפ"ט סעיף י"ד חולק על הט"ו.

הלכות קריאת שמע סימן ס סא

צד באר הגולה

אותה מצוה (ב) [ג] (י) * וכן הלכה: ה"ה הקורא את שמע ולא (יא) לכוין לבו בפסוק ראשון שהוא שמע ישראל יצא ידי חובתו והשאר אם לא כיון לבו אפילו היה קורא בתורה (יב) או מגיה הפרשיות האלו בעונת קריאת שמע יצא והוא שכיון לבו בפסוק (ג) ראשון:

סא דין כמה צריך לדקדק ולכוין בקריאת שמע. ובו כ"ו סעיפים:

א טור ורי עמ"ס
ב ויקרא רבה פסקא
מחש' השלטי

א * ייקרא קריאת (א) שמע (ב) [א] (ב) בכוונה (ג) באימה ביראה (ד) ברתת וזיע: ב * אשר אנכי מצוך היום היינו לומר בכל יום יהיו בעיניך כחדשים ולא כמי שכבר שמע אותו הרבה פעמים שאינו

באר היטב

שניה ע"ש, וכ"פ היד אהרן ע"ש וע"ל סימן ס"ו: (ג) וכן הלכה. ודוקא במצוה דאורייתא אבל במצוה דרבנן א"ל כוונה רבנן מ"א: (ג) ראשון, אע"ג דבסעיף ד' פסק דמלכות בעי כוונה היינו שיכוין לגמל אבל כוונת הלב שישם על לבו מה שהוא אומר א"ל (א) בכוונה, חוס' בספ"ק כתבו דמירושלמי אמרו דלחוס' ג' פרשיות שתקנו בק"ש לפי שנהן עשרת הדברות, ע"כ לר"ך האדם לכוין בהם נאמירת ק"ש אם עבר על אחת מהם, זה אלהינו יקבל דיבור אנכי ה' אלהיך, ה' אחד דיבור לא יהיה לך, ובפסוק ואהבה יקבל

שערי תשובה

שמך ע"ש: [ג] וכן הלכה. ענה"ט וכ"כ הפרי"ח סימן חפ"ט ועיין בצד"י יוסף ע"ס: [א] בכוונה. ענה"ט. ומח"צ כמד שמוהר"ם חדש מפליג בעונש מי שאינו מכוון

משנה ברורה

די המצוה יא: (י) וכן הלכה. כתב המ"א בשם הרד"ו דזה דוקא במצוה דאורייתא אבל במצוה דרבנן א"ל כוונה. ולפ"ו כל הצרכות שהם ג"כ דרבנן לכוין בהם א"ל לא כיון בהם ללא יא' בדיעבד אך מכמה מקומות נראה ש"ע משמע שהוא חולק ע"ז וכן מנאור הגר"א בסימן חפ"ט משמע ג"כ שאין לחלק בין מצוה דאורייתא למצוה דרבנן. ודע דכתב המ"א לקמן בסימן חפ"ט סק"ח דאף דהש"ע פסק להלכה דמצוה דאורייתא כונה וא"כ היכא שלא כיון בפעם ראשונה לר"ך לחזור ולעשות המצוה אעפ"כ לא יבדק עוד עליה שלענין ברכה לר"ך למוע' לדעת הי"א שאין לר"ך כונה ועי' צנה"ל. ודע עוד דכתב הח"א בכלל ס"ח דמה דמנאור הכיני ליה לחזור ולעשות המצוה היינו במקום שיש לחלום שעשייה הראשונה לא הייתה לשם מצוה כגון בתקיעה שהיתה להחלמה או בק"ש שהיתה דרך לימודו וכדומה אבל אם קורא ק"ש כדרך שאנו קורין בקשר הפילה וכן שאכל מצוה או חקע ונטל לולב אע"פ שלא כיון ללא יא' שיהי' משום זה עושה הוא כ"ל ללא יא' ע"פ שאינו מכוין עכ"ל ור"ל היכא שמוכח לפי הענין שעשייתו כדאיתא בתוס' סוכה [דף ל"ט ע"א ד"ה עובר ע"ש] וכ"ל לענין בדיעבד אבל לכתחילה ודאי לר"ך לזכור לכוין קודם כל מצוה ללא יא' חובת המצוה וכן העתיקו כל האחרונים בספריהם עיין בח"א בכלל כ"א ובה"ח הלכות ק"ש ונמשעה ר"ב: ד' (יא) כיון לבו-כוונה זו האמורה כאלו אינו הכונה האמורה בס"ד דהם הוא הכונה ללא יא' חובת מצוה זה בעינין לכל הפרשיות (כמו שכתב הרשב"א ז"ה ושיטה מקובלת בצרכות) משא"כ כונה זו הוא להשתנות ולשום על לבו מה שהוא אומר ולכך הוא לעיכובא רק בפסוק ראשון שיש בו עיקר קבלת עול מלכות שמים ואחדותו ית' (ט) וי"א שאפילו כונה ללא יא' עיכובא רק בפסוק ראשון: (יב) או מגיה. (י) והוא שקורא כהלכתה:

א (א) שמע. היינו (א) כל קריאת שמע דמה שנמצא בסוף סימן הקודם

הוא רק לענין דיעבד: (ב) בכוונה. אלהיו רבא הביא בשם הלכו' והוא די' אלהינו מרומנו אנכי ה' אלהיך, ד' אחד דיבור לא יהיה לך. ובפסוק ואהבת מרומנו דיבור לא תשא דמאן דרחיס למלכא לא מישתבע בשמיה לשיקרא. ובפסוק ותכתבת דיבור לא תחמוד דכתבי ביתך ולא בית חבירך. ובפסוק ואקפת דגןך דיבור לא תגנוב דגנך ולא תאסוף דגן חבירך. ובפסוק ואבדתם מהרה דיבור לא תרצח דמאן דקטל יתקטל. ובפסוק למען ירבו ימיכם דיבור כבד את אביך. ובפסוק ולא תחורו וגו' ואחרי ענינם דיבור לא תנאף. ובפסוק למען תזכרו וגו' דיבור זכור את יום השבת שהוא שקול ככל המורה. ובפסוק אני ה' אלהיכם דיבור לא תענה ברעך עד שקר. ע"כ לר"ך האדם להשתנות בהם בעת אמירת ק"ש כדי שלא יצא לעבור על אחת מהן: (ג) באימה ויראה. ונראה (ג) דאימה ויראה זו היא צוואת זו שיכוין בשעה שהוא קורא את שמע לקבל עליו עול מ"ש להיות נהרג על קידוש השם המיוחד דהוה בכל נפשך אפילו נוטל את נפשך ועל זה אמר הכתוב כי עליך הורגנו כל היום כי אז צבונה זו יקראנה צאימה ויראה ורתת וזיע: (ד) ברתת וזיע. כתב הטור בשם רב עמרם לישויה איניש לק"ש בכל זמן דקרי לה כפרוטגמא חדשה [הוא כתב לזוי המלך על בני מדינתו] ויחשובו צבנו אלו מלך ב"ו

שער הציון

(ט) כ"מ: (י) מ"א: (א) הגר"א: (ב) כ"ח:

הגהות ותיקונים: (א) משב"ז: (ב) ד: (ג) פסחים:

הערת והארות: (1) עיין בהג"ה סימן ס"א סי"ד לענין הפי' שיש לכוון: (2) עיין במ"ב סי' ס"ג סי"ב לענין אם לא כיון בשכמל"ו ועיין בה"ל סי' ס"א סי"ג ד"ה אחר וכו' בענין אם לא אמר כלל בשכמל"ו:

דיקונו' דברי הרב: (א) בשו"ע הרב בסעיף ה', ובסימן חפ"ט ע"ש כ"ט, וסימן ר"יג ע"ש ד', וסימן חפ"ט סעיפים יב-יד מחלק בין מצוה של תורה למצוה מד"ס בענין כוונה. (ב) בשו"ע הרב בסעיף ה' פסק דאפילו כוונה לצאת לא בעינן רק בפסוק הראשון ע"ש שהאר"י הרבה בטעמא דמילוא, ואח"כ הוסיף דלהסוכרים שגם מואהבת ואילך הוי דאורייתא צריך כוונה לצאת בכל מה שהוא מן התורה. ובשו"ע הרב סימן ס"ג ע"ש ה' כתב דעיקר הכוונה היא בפסוק ראשון והוא הדין לברוך שם כבוד מלכותו לעולם ועד.